

Brusel 26. listopadu 2018
(OR. en)

14551/18

DEVGEN 219
GENDER 44
SUSTDEV 15
SOC 725
ONU 100
ACP 120
RELEX 990
COHAFA 104
COHOM 150

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	26. listopadu 2018
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	14027/18
Předmět:	Provádění akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů II v roce 2017: posílení rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen ve vnější činnosti EU – závěry Rady (26. listopadu 2018)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o provádění akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů II v roce 2017: posílení rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen ve vnější činnosti EU ve znění přijatém Radou na jejím 3654. zasedání, které se konalo dne 26. listopadu 2018.

Závěry Rady o provádění akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů II v roce 2017: posílení rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen ve vnější činnosti EU

1. Při dosahování rovnosti žen a mužů, plného požívání všech lidských práv ze strany všech žen a dívek a posilování jejich postavení bylo globálně dosaženo značného pokroku. Těchto úspěchů však nebylo v regionech a v rámci jednotlivých zemí dosaženo rovnoměrné. V mnoha částech světa jsou dívky a ženy nadále systematicky opomíjeny a diskriminovány. Úroveň zapojení žen do politického života zůstává v řadě zemí nízká. K vytrvalému, a v některých případech bezprecedentnímu, porušování lidských práv žen a dívek dochází každý den.
2. V téměř všech zemích ženy stále ještě nemají stejné postavení jako muži, pokud jde o příjem, kvalitní vzdělání, odbornou přípravu a přístup ke zdraví či technologiím. Ženy často nemají stejný přístup k výrobním zdrojům či stejnou možnost nakládání s výrobními zdroji, jako je například půda. Ženy a dívky jsou nadále neúměrně zatíženy neplacenou pečovatelskou prací. Z důvodu nedostatku vody a sanitárních a hygienických zařízení je pro ženy a dívky nepoměrně obtížnější vést bezpečný, produktivní a zdravý život. Nerovnosti mezi pohlavími způsobují, že ženy a dívky jsou neadekvátně zasaženy chudobou, brání jim v plném požívání všech lidských práv a připravují je o možnosti prosperity.
3. Situaci dále zhoršují konflikty, důsledky změny klimatu, přírodní katastrofy a nucené vysídlování. Sexuální násilí a násilí na základě pohlaví je využíváno k politickým, hospodářským a vojenským cílům. Rada v této souvislosti velmi vítá udělení Nobelovy ceny míru za rok 2018 osobám usilujícím o to, aby bylo skoncováno s využíváním sexuálního násilí jakožto zbraně ve válečných a ozbrojených konfliktech. Ženy a dívky jsou předmětem obchodu, jsou zotročovány, a dokonce prodávány jako zboží. Přetrvávají škodlivé praktiky, jako je mrzačení ženských pohlavních orgánů a dětské, předčasné a nucené sňatky, které představují závažné porušování lidských práv.

4. Na základě uvedených skutečností a v souladu s *acquis* EU Rada opětovně potvrzuje, že Evropská unie a členské státy jsou odhodlány jakožto prioritu ve všech oblastech činnosti prosazovat, aby mohly ženy a dívky plně požívat všech lidských práv, a podporovat rovnost pohlaví a posílení postavení žen a dívek. Prosazování, ochrana a dodržování lidských práv žen a dívek, rovnost pohlaví a posílení postavení žen a dívek představují obecné priority a cíle EU. Akční plán EU pro rovnost žen a mužů je nezbytným nástrojem přispívajícím k dosahování těchto cílů. Stále zbývá překonat řadu překážek. Nejen že je třeba urychlit pokrok, ale je také třeba zachovat dosavadní úspěchy a zajišťovat, aby se situace nezhoršila nebo se vývoj nezvrátil.
5. Rada připomíná závazek EU a jejích členských států splnit do roku 2030 sedmnáct cílů udržitelného rozvoje a opětovně potvrzuje, že rovnost žen a mužů a plné požívání všech lidských práv ze strany žen a dívek, jakož i posílení jejich postavení, jsou jádrem Agendy 2030, a to jako samostatný cíl i jako průřezová priorita v souladu se zásadou „nikoho neopomenout“. Rada v této souvislosti vídá pokrok, jehož bylo dosaženo v roce 2017, především pokud jde o cíl udržitelného rozvoje č. 5 – rovnost žen a mužů a posílení postavení všech žen a dívek, cíl č. 1 – vymýcení chudoby, cíl č. 8 – důstojné pracovní podmínky a hospodářský růst, jakož i o cíl udržitelného rozvoje č. 16 – mír, spravedlnost, budování silných institucí. Akční plán EU pro rovnost žen a mužů přispívá k provádění Evropského konsensu o rozvoji jakožto součásti komplexní reakce EU na Agendu 2030 ve všech oblastech vnější činnosti.
6. Rada připomíná své závěry ze dne 26. května 2015 o problematice rovnosti žen a mužů v oblasti rozvojové spolupráce, jakož i své závěry ze dne 26. října 2015 o akčním plánu pro rovnost žen a mužů 2016–2020¹ (GAP II) a ze dne 11. prosince 2017 o výroční zprávě o provádění akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů II za rok 2016 a znovu připomíná význam zajištění jeho strategického a účinného provádění, jakož i monitorování, hodnocení, podávání zpráv a návazných kroků ve všech vnějších vztazích EU.

¹ Dokument 13201/15

7. Rada vítá pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění akčního plánu GAP II, popsany v druhé výroční zprávě o jeho provádění², a uznává, že bylo dosaženo pokroku napříč všemi cíli posunu institucionální kultury, jako je větší angažovanost na politické a řídicí úrovni, intenzivnější využívání interních i externích odborných poznatků v oblasti rovnosti žen a mužů a analýz členěných podle pohlaví, větší začleňování opatření zaměřených na rovnost žen a mužů, zejména v souvislosti s rozpočtovými postupy, a to jak do stávajících, tak do nových iniciativ, a navýšení vyčleněných finančních prostředků. Pokrok v provádění cílů v oblasti posunu institucionální kultury by měl být neustále posilován a měl by být předmětem podávání zpráv.
8. Rada bere s potěšením na vědomí regionální rozměr podávání zpráv, díky němuž se zjednoduší hodnocení pokroku dosaženého v jednotlivých regionech při provádění a identifikace osvědčených postupů a oblastí, v nichž je třeba dosáhnout zlepšení. Rovněž velmi vítá rozšíření obsahu zprávy, která poprvé zahrnuje informace z oblastí, jako jsou výzkum a inovace, obchod a mezinárodní mobilita, a vybízí Komisi, aby v tomto úsilí pokračovala. Rada dále vítá skutečnost, že určitým tématům zprávy je věnována větší pozornost, například boji proti obchodování s lidmi, účasti žen na politickém životě, jejich přístupu k finančním službám a posílení ekonomického postavení žen a dívek.
9. Rada uznává pozitivní trend vývoje, avšak opětovně potvrzuje, že Komise, vysoká představitelka a členské státy musí výrazně zvýšit úsilí, aby bylo dosaženo alespoň splnění pěti norem minimální výkonnosti³ uvedených v akčním plánu GAP II jakožto výchozího bodu transformativního přístupu zohledňujícího otázku rovnosti pohlaví ve veškeré vnější činnosti a mezinárodní spolupráci EU. Splnění těchto pěti norem je nezbytnou podmínkou dosažení 85% cíle⁴ stanoveného v akčním plánu GAP II, a to i v případě členských států.

² Dokument 13188/18 + ADD1+2 – SWD(2018) 451 final

³ Normy minimální výkonnosti jsou: (1) ukazatel pohlaví podle výboru OECD/DAC 0 (ukazatel, podle něž je projektům přidělováno bodové hodnocení na základě významnosti jeho genderového rozměru) je vždy oprávněný; (2) u všech prioritních odvětví se provádí genderová analýza; (3) v programovém cyklu a v programování se využívají údaje členěné podle pohlaví; (4) v programovém cyklu a v programování jsou k dispozici a jsou používány odborné poznatky v oblasti rovnosti žen a mužů; (5) jsou vybrány cíle akčního plánu GAP II, o nichž jsou podávány zprávy.

⁴ Do roku 2020 začlenit do 85 % všech nových iniciativ EU opatření zaměřená na rovnost žen a mužů.

10. EU je i nadále odhodlána prosazovat, chránit a uplatňovat všechna lidská práva a usilovat o úplné a účinné provádění Pekingské akční platformy a akčního programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji a výsledků jejich hodnotících konferencí a v této souvislosti se bude nadále zasazovat o sexuální a reprodukční zdraví a práva. S ohledem na výše uvedené EU znovu potvrzuje odhodlání prosazovat, chránit a uplatňovat právo každého jednotlivce mít plně pod kontrolou záležitosti svého pohlavního života a sexuálního a reprodukčního zdraví a právo o nich svobodně a odpovědně rozhodovat, a to bez diskriminace, nátlaku a násilí. EU dále zdůrazňuje, že je nutný všeobecný přístup ke kvalitním a cenově dostupným komplexním informacím o sexuálním a reprodukčním zdraví a ke vzdělávání, včetně komplexní sexuální výchovy, jakož i ke službám zdravotní péče. Rada vítá podrobné zprávy o činnostech EU v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, jak je uvedeno v novém Evropském konsensu o rozvoji, a zdůrazňuje, že je třeba zlepšit celkovou metodiku podávání zpráv. Dále zdůrazňuje, že je nutné, pokračovat v mobilizaci dalších finančních prostředků a podpoře zúčastněných stran v této oblasti.
11. Rada rovněž vyzývá všechny zúčastněné subjekty EU, včetně členských států, aby se nadále angažovaly v předcházení, potírání a stíhání všech forem sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví, včetně domácího násilí, škodlivých praktik, jako jsou mrzačení ženských pohlavních orgánů a dětské, předčasné a nucené sňatky, jakož i sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví páchaného v souvislosti s konfliktem, sexuálního obtěžování a zneužívání, násilí na internetu a kybernetické šikany. V této souvislosti Rada zdůrazňuje, že je nutná pomoc obětem, a připomíná závazek EU předcházet, potírat a stíhat všechny formy sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví, včetně násilí vůči mužům a chlapcům, aniž by docházelo k diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity obětí. Sexuální násilí a násilí na základě pohlaví je příčinou i důsledkem nerovnosti pohlaví. Zvláštní pozornost je třeba věnovat ženám a dívkám, jež jsou vystaveny vícenásobným a kombinovaným formám diskriminace, včetně žen z řad migrantů a uprchlíků, jakož i ženám a dívkám s postižením.

12. Rada vítá novou příležitost k posílené spolupráci mezi útvary Komise, ESVČ a členskými státy, kterou představuje provádění akčního plánu GAP II, svědčící o pokroku na cestě k lepší soudržnosti a strategické koordinaci mezi zúčastněnými subjekty EU v partnerských zemích, mimo jiné i prostřednictvím posíleného politického dialogu a dialogu o lidských právech. Klíčové je tuto soudržnost a koordinaci udržet v mezinárodních rozpravách a na mezinárodních fórech, zejména v Radě OSN pro lidská práva, ve Třetím výboru Valného shromáždění a v Komisi OSN pro postavení žen, v rámci otevřené rozpravy v Radě bezpečnosti o ženách, míru a bezpečnosti, jakož i v rámci politických dialogů a dialogů o lidských právech s partnerskými zeměmi.
13. Rada znovu ujišťuje o pevném odhodlání a podpoře EU, pokud jde o účinný multilateralismus a světový pořádek založený na pravidlech, jak ilustrují například partnerství navázaná v rámci iniciativy Spotlight, což je společná iniciativa EU a OSN, jejímž cílem je odstranění násilí páchaného na ženách a dívkách na celém světě. Dále Rada vítá vedoucí úlohu, kterou hraje EU a její členské státy při podpoře mezinárodních iniciativ prosazujících plné požívání všech lidských práv ze strany žen a dívek, rovnosti žen a mužů a posilování postavení žen a dívek, a vyzývá k pokračující spolupráci a strategickým partnerstvím s OSN, dalšími mnohostrannými organizacemi a občanskou společností jakožto klíčovými partnery EU v této oblasti. Znovu připomíná pevné odhodlání EU, pokud jde o plné provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1325 a návazných rezolucí. Rada znovu ujišťuje, že je odhodlána zvýšit účast žen na předcházení a řešení konfliktů, mírových jednáních, mediaci a na budování míru, zejména prosazováním vedoucího postavení žen a podporou úlohy občanské společnosti a místních ženských organizací. Rada odkazuje na součinnost se strategickým přístupem EU k ženám, míru a bezpečnosti a podtrhuje ji.

14. Rada vítá výraznější začlenění otázky rovnosti žen a mužů do politických postojů a dialogů EU s partnerskými zeměmi a vyzývá k pravidelnému začleňování genderového hlediska do činnosti a všech politik a politických dialogů týkajících se dalších důležitých odvětví, jako je zaměstnanost, obchod, správa veřejných financí, reforma veřejné správy, doprava, energetika, zemědělství, životní prostředí, vzdělávání zdravotnictví, infrastruktura a informační a komunikační technologie.
15. Rada zdůrazňuje význam intenzivní spolupráce s občanskou společností při provádění plánu GAP II a obecněji při dosahování cílů udržitelného rozvoje. V souvislosti s tím vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby nadále pokračovaly ve spolupráci a konzultacích s organizacemi občanské společnosti, tuto spolupráci a konzultace zintenzivnily a usilovaly o rovnost žen a mužů a posilování postavení žen a dívek. Při provádění akčního plánu GAP II by se mělo takto postupovat na všech úrovních, mimo jiné i při genderové analýze a během celého programového i politického cyklu. Řádně zohlednit je potřeba rovněž nutnost posílené bezpečnosti a zabezpečení organizací žen a obránců lidských práv žen.
16. Současně Rada znovu připomíná, že do odstraňování nerovností mezi ženami a muži je nutné zapojit muže a chlapce, zvyšovat jejich povědomí o dopadu nerovnosti žen a mužů a prosazovat jejich aktivní a smysluplnou úlohu při podpoře změny chování, řešení problematiky diskriminujících sociálních norem a boje proti genderovým stereotypům.
17. Rada vyzývá útvary Komise, ESVČ a členské státy, aby v procesech určování, plánování, provádění, monitorování a hodnocení v rámci všech vnějších činností EU systematicky používaly genderovou analýzu, začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a údaje a ukazatele členěné podle pohlaví. To je předpokladem toho, aby byl ve vnější činnosti EU a v mezinárodní spolupráci uskutečňován přístup měnící náhled na úlohu žen a mužů. Je třeba zvážit poskytování finanční a technické pomoci partnerským zemím na vytváření a využívání genderových statistik.

18. Rada s ohledem na cíl zprávy o akčním plánu GAP II, jímž je každoroční monitorování provádění akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů všemi zúčastněnými subjekty EU, vítá záměr útvarů Komise a ESVČ zařadit do další fáze sestavování zprávy kvalitativní údaje. Tato analýza by mohla být prvním krokem k závěrečnému hodnocení provádění akčního plánu GAP II, jak to sám plán požaduje, jež bude základem pro jeho pokračování. Závěrečné hodnocení, včetně doporučení, by mělo obsahovat vybraný počet cílů stanovených v akčním plánu GAP II, zejména cílů týkajících se posunu institucionální kultury a posílení ekonomického postavení žen. V hodnocení by se měl analyzovat rovněž příspěvek akčního plánu GAP II k plnění cíle udržitelného rozvoje č. 5 a Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. Dále Rada útvarů Komise a ESVČ vyzývá, aby nadále zkoumaly zjednodušený uživatelsky vstřícný mechanismus podávání zpráv a dotazníky a aby v této otázce prosazovaly komunikaci a sdílení.
-